

25. Rzeczpospolita w czasach Jana III Sobieskiego

ZAKRES ROZSZERZONY

Imię i nazwisko

Klasa Grupa A

1. Wyjaśnij krótko, kim były wymienione osoby, co zrobiły lub czym zasłynęły.

Michał Korybut Wiśniowiecki –

 Krzysztof Grzymułtowski –

2. Dopisz wydarzenia do podanych dat.

1683 –
 1699 –

3. Ustal, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz do tabeli litery P lub F.

Po rozejmie w Żurawnie Rzeczpospolita nie musiała już płacić haraczu Turcji.	
Mimo zwycięstwa pod Wiedniem Sobieski uległ Turkom pod Parkanami.	
Ostatnim w historii starciem polsko-tatarskim była bitwa pod Podhajcami w 1698 r.	

4. Podaj autora słów *Venimus, vidimus, Deus vicit* („przybyliśmy, zobaczyliśmy, Bóg zwyciężył”) i okoliczności, w jakich zostały wypowiedziane.

.....

25. Rzeczpospolita w czasach Jana III Sobieskiego

ZAKRES ROZSZERZONY

Imię i nazwisko

Klasa Grupa B

1. Wyjaśnij krótko, kim były wymienione osoby, co zrobiły i czym zasłynęły.

Jan III Sobieski –

.....

Kara Mustafa –

.....

2. Dopisz wydarzenia do podanych dat.

1673 –

1684 –

3. Ustal, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz do tabeli litery P lub F.

Michał Korybut Wiśniowiecki zawdzięczał elekcję sławie swojego ojca.	
Pokój Grzymałtowski kończył formalnie wojnę z Rosją rozpoczętą 1658 r.	
Pokój w Karłowicach nie przyniósł Rzeczpospolitej żadnych nowych nabytków terytorialnych.	

4. Wyjaśnij, dlaczego traktat w Buczaczu nazywany jest „haniebnym traktatem”.

.....

.....

.....

25. Rzeczpospolita w czasach Jana III Sobieskiego

Zakres rozszerzony. Model odpowiedzi

Nr	Grupa A	Grupa B	Punktacja
1.	<p>Michał Korybut Wiśniowiecki – król Polski, wielki książę litewski (2. poł. XVII w.); uzyskał koronę dzięki zasługom swojego ojca Jeremiego Wiśniowieckiego; poślubił Eleonorę, siostrę cesarza Leopolda I Habsburga, co zostało uznane przez sułtana tureckiego za zagrażające interesom jego państwa; za jego panowania Rzeczpospolita poniosła porażkę w wojnie z Turcją – traktat w Buczaczu (1672 r.) na mocy którego utraciła Podole i prawobrzeżną Ukrainę oraz zobowiązała się do płacenia haraczu Krzysztof Grzymułtowski – wojewoda poznański za panowania Jana III Sobieskiego, główny negocjator traktatu pokojowego podpisanego w Moskwie (1686 r.) przez Rzeczpospolitą i Rosję kończącego wojnę rozpoczętą w 1654 r.; był to traktat bardzo niekorzystny dla Rzeczpospolitej, gdyż w jego wyniku utraciła ona ostatecznie m.in. lewobrzeżną Ukrainę, ziemie smoleńską oraz czernihowską (lub podobne, merytorycznie poprawne odpowiedzi)</p>	<p>Jan III Sobieski – król Polski i wielki książę litewski (2. poł. XVII w.); jeden z wybitniejszych polskich i europejskich wodzów, największe jego zwycięstwo to obrona Wiednia przed tureckim najazdem w 1683 r. Kara Mustafa – wielki wezیر Imperium Osmańskiego; uczestniczył w najazdach na Rzeczpospolitą (2. poł. XVII w.) oraz w ekspansji tureckiej w Europie Środkowo-Wschodniej; pod jego dowództwem armia turecka poniosła klęskę pod Wiedniem w 1683 r. (lub podobne, merytorycznie poprawne odpowiedzi)</p>	2 pkt
2.	<p>1683 – odsiecz wiedeńska / bitwa pod Wiedniem 1699 – pokój w Karłowicach</p>	<p>1673 – bitwa pod Chocimiem 1684 – powstanie Ligi Świętej</p>	2 pkt
3.	P, P, P	P, F, P	3 pkt
4.	<p>Jan III Sobieski użył tej sentencji w liście do papieża Innocentego XI z 1683 r., w którym relacjonował okoliczności wiktorii wiedeńskiej w 1683 r.</p>	<p>np. Na mocy traktatu Rzeczpospolita utraciła Podole i część prawobrzeżnej Ukrainy na rzecz Turcji, została zmuszona do płacenia corocznego haraczu Turkom (upominku), co oznaczało utratę suwerenności i uznanie tureckiej zwierzchności.</p>	3 pkt



		(lub podobna, merytorycznie poprawna odpowiedź)	
			RAZEM 10 pkt